

Izbira včasih daje moč za
deli te pravilnost.

Imenitni člani skupnosti
so želeli.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LESTO—TELA XIV.

Cena člena
je 25 centov.

Entered as second-class matter January 21, 1918, at the post-office
at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sreda, 12. oktobra (Oct. 12) 1921.

Subscription \$5.00
Yearly.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 5, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

AMERIŠKI KAPITALISTI SÚ V POLITICKÝCH LUDJOV.

ZA ILLEGITIMÁČNIE VALUTE
SO PONĀLKE NADĒJ FINANČ-
NEMU MINISTERU V BELGRAD.

Kaj odgovori jugoslovanského fi-
nancného ministra na to ponudbu?

Newark, N. J. — Američkím kapitalistom ne more nihče oči-
tat, da so nepraktiční ljudje. Iz-
dejali so naděj za izjednačenie va-
tne in olivjenje trgovine in ga-
posili direktne finančnému mi-
nistru v Belgrad. Pismo se glasi
v prostem prevedu:

"V Zdrženjih državah je naj-
večja akumulacija zlata, ki je bi-
la kdaj v kateri deželi, od kar se
je pričela plasti zgodovina. Želi
se neka business metoda, po ka-
teri se razdeli velik del zlata za
vrednost, ki jo sprejme od raz-
ličnih narodov, kateri potrebujejo
zlato!"

"Razredostna valuta v mnogih tujemskih deželah, američka valuta za blago, izdelano v tujemskem, izključjuje skupaj
tujemške dežele pri nakupu ma-
terijalnega dela od te zlate rezerv-
e po navadnih sredstvih trgovine.

"Co američki viagateli v tujem-
skih kreditih sprejmejo kot
placište za američko izvozno blago
nizjem, kot so ga sugestirali
nekateri državniki in bankirji,
pa napol posesem in ragedarljivo
trdijo v tem, ravno tako ne bo
previmo starih onim, ki potrebujem
američko blago.

"Tako je praktična pot, po ka-
teri lahko tujemski narodi do-
ber dočekajo, da so v tujemskih
deželah vrednost, ki je vrednost
industrije in bankirjev, tudi
mogoča, da je vrednost socialisti na
enih strani ali z ljudsko stranko na
drugi. Ako se sociodemokrati
demokratom in klerikaloma, sa-
sreci pridobiti neodvisne socialiste,
tedaj pridejo radikalno na-
redbo glede davkov in socializma
industrij, če pa na drugi stran-
i pridejo v koalicijo voditelji
ljudske stranke, tedaj pride reak-
cija, kajti vodilni duh ljudske
stranke je znani industrijski
kajzer Hugo Stinnes in stranka
je precej prepojena z monarhistič-
nimi duhom.

"Neodvisni socialisti so dali
drastične pogoje za vstop v vlado
in enkrat so že pretrgali pogajanja,
ker se protivijo koaliciji z
buržoznimi strankami. Političen
potok je torej celo kritičen za
elemente, ki so danes na krmilu.

"Obveznico, katerih obresti bi
se plisale glejno z davčnim
dochodom na razne reči, ali z do-
voljenjem kakšnega monopola,
ali z objektivo carine na uvoz, ali
običnim davkom ali davkom na in-
dustrijske produkte, so gospo-
darstvo nadzravo, ker vse take
koncesije ali davki nakladajo bu-
tarje trgovini in industriji in ta-
ko znižujejo varnost takih obve-
znic. Zaradi tega take obveznice
niso sprejemljive.

"Vladna obveznica, ki je spre-
jemljiva za američke viagateli v
ta namen, mora nositi primerne
obresti, ki postane strela v sto le-
tek ali prece, z obvernostjo, da se
črta od glavnice cu odstotek na
letu z nakupom obveznic na od-
prttem trgu, da se dobri, da ne pre-
segajo vrednosti. Dovoljenje
za izdajo take obveznice mora biti
izdano z ljudskim glasom naroda,
ki jo izda. Obljubiti se mora,
da se ustavni sklad za od-
plačevanje polletnih obresti, en
odstotek za odpacičilo obveznic
se pa krije z davkom, načlenim
na svet, ki je privatna ali javna
lastnina naroda, ki pa izključuje
vrednost zboljjanju na njem."

Zemljiská vrednost, od katere
bi se pobral tak davek, je zelo
majhna v kmečkih okrajih, ve-
la ka je v ljudskih središčih, kjer
je osredotočenje prebivalstva av-
tomatično zelo povsod zemljiskú
vrednosť. Iz teh velikih zemljisk-
ih vrednosti, nastvariensib samo
od ljudstva, naj se vleče s pomor-
je davkov v dobro javnega za-
kladništva, da se rehabilitirajo
finančne, industrije in trgovina
naroda.

"Ta ponudba predlaga ekonomi-
čne zdravé sredstva, da se takoj
rehabilitirajo denarni sistem,
industria in trgovina vsakega
naroda, ki jo sprejme." Podpi-
san je Alfred N. Chandler, pred-
sednik Manufacturers & Mer-
chants Taxation League.

Kaj odgovori jugoslovanského fi-
nancného ministra na ponudbu ame-
riškých kapitalistov? To je danes
nemogoče povedať.

POLITIČNA KRIZA V NEMČIJI SE BLIŽA.

Zaključek lige narodov glede Šle-
sije je potresel Wirthovo
vinilo, ki pada vsak čas.

NA KRMILO NAJBREŽ PRIDE
NOVA KOALICIJA.

Berlin, 11. okt. — Nemčija so-
pet stoji pred politično krizo, ki
morda hitro mine, a lahko se pa
zavleče in porodi kaos.

Liga narodov je "rešila" vpra-
šanje Gornje Šlezije na način, ki
ne prija Nemčiji. Formalni za-
kluček lige bo najprej objavljen
še pred koncem tega tedna, toda
znan je, da je liga v glavnih po-
tezah spričela priporočilo med-
zavezniške komisije, da se Gornja Šlezija razdeli. Poljski dobe več
territorija kakor Nemci. Šlezija je
pa razdeljena samo politično, med-
tem ko ostane v industrijski uni-
ji, to je obdrži nemški denar, že-
leznice ostanejo pod staro upravo
in industrije na poljski in nemški
strani prejmejo hidralično silo
brez ovir kot določ.

Ta zaključek je zelo poparil
nemško vlado, ki zdaj ne ve, kako
se bi izvlekla iz težkega položaja.
Vsi dobro informirani političarji
so mnenja, da je sedanja vlada do-
končala svojo sredino pot in v
enem tednu mora pesti. Predsednik
Ebert se neprestano posvetuje
z voditelji raznih strank. Vse
kaze, da se mora Ebert odločiti za
koalicijo, toda koalicija je mogo-
ča le z neodvisnimi socialisti na
enih strani ali z ljudsko stranko na
drugi. Ako se sociodemokrati
demokratom in klerikaloma, sa-
sreci pridobiti neodvisne socialiste,
tedaj pridejo radikalno na-
redbo glede davkov in socializma
industrij, če pa na drugi stran-
i pridejo v koalicijo voditelji
ljudske stranke, tedaj pride reak-
cija, kajti vodilni duh ljudske
stranke je znani industrijski
kajzer Hugo Stinnes in stranka
je precej prepojena z monarhistič-
nimi duhom.

Theodore, ministriški predsednik
v Queenslangu, je v posnetu o-
pisal bivšemu "kongresniku" John
M. Baern iz Severne Dakote, ka-
ko so londonske finančne alijan-
zirale obveznice države Queenslangu.

Poletaj je bil tak kot s ob-
veznicami Severne Dakote.

Vzroki in nultkarji privatnega pro-
tita niso hoteli dovoliti, da se pro-
dajo obveznice za ljudske podjet-
ja, katerih namesto je, da konkur-
rirajo privatnim podjetjem. To se je
zgodilo v Queenslandu pred
več meseci, ko so privatni bizni-
ški interesi apelirali na londonske
bankirje, da naj jim pomagajo
v boji proti ljudskim podjet-
jem.

Theodore, ministriški predsednik
v Queenslangu, je v posnetu o-
pisal bivšemu "kongresniku" John
M. Baern iz Severne Dakote, ka-
ko so londonske finančne alijan-
zirale obveznice države Queenslangu.

Poletaj je bil tak kot s ob-
veznicami Severne Dakote.

Vzroki in nultkarji privatnega pro-
tita niso hoteli dovoliti, da se pro-
dajo obveznice za ljudske podjet-
ja, katerih namesto je, da konkur-
rirajo privatnim podjetjem. To se je
zgodilo v Queenslandu pred
več meseci, ko so privatni bizni-
ški interesi apelirali na londonske
bankirje, da naj jim pomagajo
v boji proti ljudskim podjet-
jem.

Bankirji in denarni meščarji
so niso spremnili, ker ljubijo
ljudstvo. V teh casih ne mara ni-
hće obveznice, ki so jih izdala pri-
vatna industrijska podjetja. Kaj-
ti od teh obveznic je treba plačati
postopek za električno goulino silo
v Volkovohitru. Upravitelj to
postopek je preprodil prejem livil
za delavec, vendar česar so bili de-
lavec primorani pustiti delo in po-
staja je zapira vrata. Sovjetska
vlada je še lanško leto pridelala
zgradnjo celo vrste elektrarne v
vrhu elektrificiranja industrije in
ljudstva. Dostigni upravitelj je
torej postavil v nevarnost ves na-
dolj elektrifikacije, ko je desegel,
da delavec niso dobili potrebnih
privilejov in pustili delo.

Bankirji in denarni meščarji
so niso spremnili, ker ljubijo
ljudstvo. V teh casih ne mara ni-
hće obveznice, ki so jih izdala pri-
vatna industrijska podjetja. Kaj-
ti od teh obveznic je treba plačati
postopek za električno goulino silo
v Volkovohitru. Upravitelj to
postopek je preprodil prejem livil
za delavec, vendar česar so bili de-
lavec primorani pustiti delo in po-
staja je zapira vrata. Sovjetska
vlada je še lanško leto pridelala
zgradnjo celo vrste elektrarne v
vrhu elektrificiranja industrije in
ljudstva. Dostigni upravitelj je
torej postavil v nevarnost ves na-
dolj elektrifikacije, ko je desegel,
da delavec niso dobili potrebnih
privilejov in pustili delo.

Bankirji in denarni meščarji
so niso spremnili, ker ljubijo
ljudstvo. V teh casih ne mara ni-
hće obveznice, ki so jih izdala pri-
vatna industrijska podjetja. Kaj-
ti od teh obveznic je treba plačati
postopek za električno goulino silo
v Volkovohitru. Upravitelj to
postopek je preprodil prejem livil
za delavec, vendar česar so bili de-
lavec primorani pustiti delo in po-
staja je zapira vrata. Sovjetska
vlada je še lanško leto pridelala
zgradnjo celo vrste elektrarne v
vrhu elektrificiranja industrije in
ljudstva. Dostigni upravitelj je
torej postavil v nevarnost ves na-
dolj elektrifikacije, ko je desegel,
da delavec niso dobili potrebnih
privilejov in pustili delo.

Bankirji in denarni meščarji
so niso spremnili, ker ljubijo
ljudstvo. V teh casih ne mara ni-
hće obveznice, ki so jih izdala pri-
vatna industrijska podjetja. Kaj-
ti od teh obveznic je treba plačati
postopek za električno goulino silo
v Volkovohitru. Upravitelj to
postopek je preprodil prejem livil
za delavec, vendar česar so bili de-
lavec primorani pustiti delo in po-
staja je zapira vrata. Sovjetska
vlada je še lanško leto pridelala
zgradnjo celo vrste elektrarne v
vrhu elektrificiranja industrije in
ljudstva. Dostigni upravitelj je
torej postavil v nevarnost ves na-
dolj elektrifikacije, ko je desegel,
da delavec niso dobili potrebnih
privilejov in pustili delo.

Bankirji in denarni meščarji
so niso spremnili, ker ljubijo
ljudstvo. V teh casih ne mara ni-
hće obveznice, ki so jih izdala pri-
vatna industrijska podjetja. Kaj-
ti od teh obveznic je treba plačati
postopek za električno goulino silo
v Volkovohitru. Upravitelj to
postopek je preprodil prejem livil
za delavec, vendar česar so bili de-
lavec primorani pustiti delo in po-
staja je zapira vrata. Sovjetska
vlada je še lanško leto pridelala
zgradnjo celo vrste elektrarne v
vrhu elektrificiranja industrije in
ljudstva. Dostigni upravitelj je
torej postavil v nevarnost ves na-
dolj elektrifikacije, ko je desegel,
da delavec niso dobili potrebnih
privilejov in pustili delo.

Bankirji in denarni meščarji
so niso spremnili, ker ljubijo
ljudstvo. V teh casih ne mara ni-
hće obveznice, ki so jih izdala pri-
vatna industrijska podjetja. Kaj-
ti od teh obveznic je treba plačati
postopek za električno goulino silo
v Volkovohitru. Upravitelj to
postopek je preprodil prejem livil
za delavec, vendar česar so bili de-
lavec primorani pustiti delo in po-
staja je zapira vrata. Sovjetska
vlada je še lanško leto pridelala
zgradnjo celo vrste elektrarne v
vrhu elektrificiranja industrije in
ljudstva. Dostigni upravitelj je
torej postavil v nevarnost ves na-
dolj elektrifikacije, ko je desegel,
da delavec niso dobili potrebnih
privilejov in pustili delo.

Bankirji in denarni meščarji
so niso spremnili, ker ljubijo
ljudstvo. V teh casih ne mara ni-
hće obveznice, ki so jih izdala pri-
vatna industrijska podjetja. Kaj-
ti od teh obveznic je treba plačati
postopek za električno goulino silo
v Volkovohitru. Upravitelj to
postopek je preprodil prejem livil
za delavec, vendar česar so bili de-
lavec primorani pustiti delo in po-
staja je zapira vrata. Sovjetska
vlada je še lanško leto pridelala
zgradnjo celo vrste elektrarne v
vrhu elektrificiranja industrije in
ljudstva. Dostigni upravitelj je
torej postavil v nevarnost ves na-
dolj elektrifikacije, ko je desegel,
da delavec niso dobili potrebnih
privilejov in pustili delo.

Bankirji in denarni meščarji
so niso spremnili, ker ljubijo
ljudstvo. V teh casih ne mara ni-
hće obveznice, ki so jih izdala pri-
vatna industrijska podjetja. Kaj-
ti od teh obveznic je treba plačati
postopek za električno goulino silo
v Volkovohitru. Upravitelj to
postopek je preprodil prejem livil
za delavec, vendar česar so bili de-
lavec primorani pustiti delo in po-
staja je zapira vrata. Sovjetska
vlada je še lanško leto pridelala
zgradnjo celo vrste elektrarne v
vrhu elektrificiranja industrije in
ljudstva. Dostigni upravitelj je
torej postavil v nevarnost ves na-
dolj elektrifikacije, ko je desegel,
da delavec niso dobili potrebnih
privilejov in pustili delo.

Bankirji in denarni meščarji
so niso spremnili, ker ljubijo
ljudstvo. V teh casih ne mara ni-
hće obveznice, ki so jih izdala pri-
vatna industrijska podjetja. Kaj-
ti od teh obveznic je treba plačati
postopek za električno goulino silo
v Volkovohitru. Upravitelj to
postopek je preprodil prejem livil
za delavec, vendar česar so bili de-
lavec primorani pustiti delo in po-
staja je zapira vrata. Sovjetska
vlada je še lanško leto pridelala
zgradnjo celo vrste elektrarne v
vrhu elektrificiranja industrije in
ljudstva. Dostigni upravitelj je
torej postavil v nevarnost ves na-
dolj elektrifikacije, ko je desegel,
da delavec niso dobili potrebnih
privilejov in pustili delo.

Bankirji in denarni meščarji
so niso spremnili, ker ljubijo
ljudstvo. V teh casih ne mara ni-
hće obveznice, ki so jih izdala pri-
vatna industrijska podjetja. Kaj-
ti od teh obveznic je treba plačati
postopek za električno goulino silo
v Volkovohitru. Upravitelj to
postopek je preprodil prejem livil
za delavec, vendar česar so bili de-
lavec primorani pustiti delo in po-
staja je zapira vrata. Sovjetska
vlada je še lanško leto pridelala
zgradnjo celo vrste elektrarne v
vrhu elektrificiranja industrije in
ljudstva. Dostigni upravitelj je
torej postavil v nevarnost ves na-
dolj elektrifikacije, ko je desegel,
da delavec niso dobili potrebnih
privilejov in pustili delo.

Bankirji in denarni meščarji
so niso spremnili, ker ljubijo
ljudstvo. V teh casih ne mara ni-
hće obveznice, ki so jih izdala pri-
vatna industrijska podjetja. Kaj-<

Slika iz Samare.

(Helena Augur, korespondentka Feder. Prez.)

Samara, Sovjetska Rusija. (Kahogram.) — V majhnem miru (vsi), 85 milj od kolesnice, sem prestopila prav ruske knetake hiše. Gorak zrak me je pozdravil. Velika soba s pobeljenimi stenami in dinstim podom in smrekovih desek. Na eni strani je pod nekoliko vzdignjen. Po stenah so slike — listi iz modnih katalogov, sovjetski plakati v živih oranžnih in rdečih barvah, stari ikoni, topedjevišnje barve in končno velik, črn portret na belom polju hujkuja Lenina. Na drugi strani je ozka kuhinja, katero ledi od sivega stene in svetove opeke. V enem kotu je velika bela poč.

Bilo je v nedeljo zjutraj in družina je bila doma. Starce mogočne postave je vstal iz postelje blizu vrat in navekel na noge visoke Črne skornje. Stopil je naprej, da nas pozdravi. Rumenega srca mu je bila odpetta in kazal je močne, zaražene prsi. Sivi lanje so mu padali po obrazu, razoranem z globokimi potesami. Imel je žive, plave oči; njegovi robustni udje so pričali, da je bil nekoč korenjak in ponos svoje rasti. Glad je pa nadeli iz njega skleden hrast, v katerega je nizal strela in izpla množec iz njegovega debla.

Ruska beseda "mir" pomeni tristvari: vas, mir in svet. V tej besedi je zapovedena lepotu kinetočevega srca. Ali danes se je posušil velik kos sveta in mir je postal mrtvački mir.

Naznanila, vabila in zahvale.

Chicago, Ill. — Članice ženskega društva Nada št. 102 SNPJ pozor! — Ta tedeski sem poslala vašem članicam vstopnico v domači zavetniški svet za prihodnji mesec po 50c v društveno blagajno. Trebuje, da lahko dela na polju ves dan, ko kaj in zvečer nese domov težak tovor. Ali pod njeni zagorelo kože se je plazil rumen strup gladu. V narodju je držala otroka višnjeve barye.

Njeni svakinji Ana Livovna je starejša in manjša, toda nič manj sposobnejša in odločna. Njeno ušahlo telo je bil šiv protest zoper negredo, ki je zadeva Rusijo. Vodi la me je v kuhinjo. Pred enim letom me bi bila peljala k mizi in postregla s kruhom in čajem z rusko gostoljubnostjo, ampak zdaj mi je pokazala prazne predale in plakala. Iz peti ni dala po okusnem kosu, kakršni je v navadnih delnjih in s strapa niso viseči venci čebule, ki bi se stalin. Ana Livovna je pokazala z roko na polmernika krompirja — vse, kar je dalo polje od cele letine. Sledbeni otrok labko nabere ta zrna krompirja na hit in si jih obesi okrog vrata.

Gospodinja je prinesla dva čehra. V enem so bili kosi srezane buče, eden pridelek z njiv, ki je nekoliko premagal sulo. V drugem čebri so bili kosi buče, posušene na ognju. Buda je dala po kislem plevelu, ki se osmodi.

"To maljemo in potem mokamo z ilovico, travo ali lubjem in delamo kruh", je rekla Ana Livovna in med jokom je postavila pred me pol hleba zelenoravnene zmesi, tprde ko kamen. "To uživamo od Velike noči. V mestu se dobi malo kruha, ki pride na ladjah po Volgi, toda mi niti nisi sosedje nima denarja, da bi ga kupili."

Marija, sedeča na klopi pri peti, je razgatila hele prsi. Dočača časa so že prazne in izstradan dojenček se ne zmeni več, da bi izkal hranc na prisih svoje matere. Dete je izgubilo instinkt sanjanja, ki pomeni življenje. Dojenček, izgleda kakor munjava in niti glas ne da več od sebe. Mati je topo gledala otroka in njene ustnice so se tresale.

Pristopil je oče in prisedel k Mariji. "Zakaj vlada ne posilje vojske armade in nas postrelji? Ali moramo na sedeti praznem rok in takati na smrt? Vsí otroci v vasi umirajo, očetje so bolni za kolero in matere nimajo mleka. Težko je takati smrt." Mož je pokazal s prstom na grlo. Težko je umirati veline in meseca...

V drugi sobi je lejal mlajši moski v postelji. Skusal je vstati, toda padel je nazaj. Dve deklici sta se po gibalih sem in tja. Romančki Črne ljubezni ju niso več zanimi. Celo gostom iz "čudežne Amerike" sta obrnili brbet.

"Vse naši letoski pridelki znaša najst funkov žita", je pravil podpar. "Kruha ni, semena ni, banjra ni. Napol erknjen konj je in suha krava. Ko pojemo kruha in kravo, tedaj bo konje." Na to je nadaljeval: "Vsaki sovjetski velik gledališki oder. Dokler smo živi, homo hodili gledat igre." Njegov obraz je hkrat začpal od

jubozni, ruške ljubezni do iger, umetnosti. "Včasi, ko gledamo igre, pozabimo na glad in smrt, vaj za eno no pozabimo!"

V hlevu blizu hiše je lezala koččena krava in milo gledala, če smo prinesli kakšne pest mrve. V kotu je stolni konj. Nič ni bilo. Niti pešice ovsa za konja in mrvične slame za kravo. V supi zraven hleva počiva lesen voz in poleg vozova je lesen plus. Vse mortvo. Pobjeza je hilo je golo in ima sivo koččino barvo od dolge suše. Ob plotu je nekaj solnčnih rož, ki pa nimajo več semena, ker so ga ljudje pojedili.

Pod granitnim nebom leži vas kot mrlja. Nikjer veselih otrok, nikjer življenja. Na koncu vasi je peša cerkev. Nedelja je, toda zvoni molče in cerkev je zaprtja. Mrški črn pes se je privlekel od nekog in jata vran se je spustila na rob sečganega polja.

Tam daleč za sivim horizontom je velika mati Volga. Se nekaj tednov in led pokrije tudi njo in potem ne bo več ladji s kruhom. Sani se drže 85 milj daleč. Kralju bo sneg pokril vas in bella cerkev bo stala kakor duh na — pokopana.

Ruska beseda "mir" pomeni tristvari: vas, mir in svet. V tej besedi je zapovedena lepotu kinetočevega srca. Ali danes se je posušil velik kos sveta in mir je postal mrtvački mir.

Nekatero članice uimajo pravljiva našlava, zato naj, ako ne dobili vstopnic naznanjo meni pravljiva, da jim pošljem vstopnico.

Vabljeni so vsi prijatelji in prijelice Nade v Chicago. Raj je Nada, je znano posebno prijatelj v Chicago; raditev upamo, da to domačo zabavo posebiti vstopnic. Odibor bo poskrbel vec različnih domaćih vstopnic in večerje kakor običajno. Vstopnice so za moške po 41.50, za ženske pa po 81. pri kateri vstopnici je vse preostalo. Vstopnice se dobijo pri članicah ali pa pri društveni tajnik. Nasvidenje v soboto 15. okt. kljice vsem pripravljalni odibor. — M. Udom.

Murray, Utah. — Naznanjam članicom in članicam društva Edinstvo št. 12 SNPJ, da se je na zadnji društveni seji sklenilo, da mora vsak član prispevati v društveno blagajno po 50 centov za mesec oktober in november. — Opozorjanje člana, da se udobje pravljivo.

Način na kateri vstopnica je zaprtja.

New Duluth, Minn. — Članom društva Leo Tolstoje št. 205 SNPJ, se naznanja, da se bo vršila prihodnja redna seja pri tajniku na 16.10.1921, zor dvorana, kjer smo zborovali, ni ved v najmenju. Torej na evidencijo 16. oktobra donedaleč kakor po navadi. Upravljalnik, ki je bomo zborovali odločil.

Prstnik, tajnik. — Joliet, Ill. — Naznanjam članom društva Jolietka zavodnosti št. 115, SNPJ, da se vrši prihodnja meseca seja dne 16. oktobra točno ob 8. uri dopoldne v davčnem prostoru. Soje se udeleževanje načinilo v brez vsake poseljnosti, pokvarje in poseljnosti.

Članice Nade se je posušili vstopnicu pri društveni tajnici, ce se udeležuje zabave ali ne. To je sklep društvene seje, da plačajo članice vstopnico oz. v društveno blagajno za pokritje stroškov sedaj, ko se bliža konec leta. — Joseph Kenda.

Chicago, Ill. — Društvo Slovenski dom št. 86 SNPJ je na svoji zadnji redni seji sklenilo, da plača vsak član za prihodnji mesec po 50c v društveno blagajno. Trebuje, da vsak član prispevati po 50c v društveno blagajno za mesec oktober v mesec novembra. — Joseph Kenda.

Chicago, Ill. — Društvo Slovenski dom št. 86 SNPJ je na svoji zadnji redni seji sklenilo, da mora vsak član prispevati po 50c v društveno blagajno za mesec oktober v mesec novembra. — Joseph Kenda.

SEVEDA TUDI VI ŠTE VABLJENI NA

Vinsko Trgatov in Ples

katero priredi

DRUŠTVO ŠT. I. S. S. P. Z.

V SOBOTO, DNE 18. OKTOBRA 1921

HRV. NAR. IN SOKOLSKEM DOMU, 1903 S. RACINE AVE.

Vstopnica 50 centov za vsebo. Zadetek ob 8. uri popoldne.

VABILO NA VESELICO IN VINSKO TRGATEV

katero priredi

DRUŠ. "GEO. WASHINGTON" ŠT. 270, S. N. P. J.

v nedeljo dne 16. oktobra, 1921, v Mestni dvorani na Ogden in Gage Aves. v Lyons, Ill.

Vstopnina v predprodaji je 35c, pri vratih 50c.

Začetek točno ob 2 uri popoldne.

Uljudno vabimo vse sosedna društva, rojake in rojakinje domače in bližnje okolice, da se polnočtevilno vdeleže te naše prireditve. Igrala bo izvrstna godba in tudi pijsače ne bo manjkalo, postrežba bo vsestransko dobra in točna za vse. Pridite in se zavajajte z nami. Vabi ODBOR.

VABILO NA JESENSKI KONCERT

PEVSKEGA DRUŠTVA "SLOVAN"

V CHICAGU, ILLINOIS

v nedeljo 23. oktobra 1921, v Stancil-ovi dvorani, 205 East 115th Street (Kensington).

Poletki vsporeda ob 8. uri zvezek.

VSTOPNINA: v predprodaji 25c, pri Magajni 50c.

Iz prijaznosti sodeluje na vsporedu več sosednih pevskih zborov.

Za dobrata pokrepila obilo prekrbljeno, izbrano petje, dobra godba in ples, bode razvedri starci in mlade.

V obiden poset se priporoča.

nim, ki se zadnjo seje niste udeležili. Obenem opozarjam vse, da se društveni sej redno udeležujejo in da ne zaostajate z asesmentom. — John Držič, tajnik.

Spanci poročajo o zmagi v Afriki. Madrid, 11. okt. — Uradno poročilo iz Melilla se glasi, da so spanske čete okupirale hribovit okoliš Gourougou, kjer je bilo glavno oporišče rebelnih Morov.

NAJAVA NEJAVNIH STROJ.

Clovesko telo je najvažnejši deljavski stroj. Sicer pa kar je potrebno pri vseh strojih, je potrebno da se pazi nato, da deluje na ravnnem potoku in brez vsake poseljnosti, pokvarje in poseljnosti.

Članice Nade v Chicago. Raj je Nada, je znano posebno prijatelj v Chicago; raditev upamo, da to domača zabava posebiti vstopnic. Odibor bo poskrbel vec različnih domaćih vstopnic in večerje kakor običajno. Vstopnice so za moške po 41.50, za ženske pa po 81. pri kateri vstopnici je vse preostalo.

Nasvidenje v soboto 15. okt. kljice vsem pripravljalni odibor.

Oct. 12 (adv.)

RADA NI ZVEDELA

za naslov Jožef Majerja, pok. Jakoba iz Predloka pri Kopru, Istria, Italija. Ujedno prosim cenjene rojake dvom Zdrženih držav, da kdo ve za njegov naslov naj mi to naznam zakar bom zelo hvalozna, ako bo pa sam vendar tu oginsaj se prijavi svoji sestri Marija Rodeč, roj. Majer, hvalozno v Gazon pri Kopru, Julijaka Benečija, Italija.

Oct. 12 (adv.)

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojek, ki se izkušnja za socializem, je za moral redno citati, ker vam tako pravo všeč socializma.

Nasvidenje, cenzura \$2.50 na mesec, \$1.50 na pol leta.

Nadzor PROLETARECA, 2000 W. 35th St., CHICAGO, ILLINOIS

Printed in U.S.A.

Oct. 12 (adv.)

PROLETAREC

Bojnikom naznavajo, da tudi letos prodajajo californijsko in michiganško grozijo na vagoni, ki tehtajo v krog 15 tonov. Grozijo imata bila in števila, kar so zavzeli v tistih letih. Narodila postavlja na vse kranje tavan Chicago. Platite na pojasnila na:

2 zaloge 6.40

10 zaloge 2.80

15 zaloge 2.20

20 zaloge 1.80

25 zaloge 1.50

30 zaloge 1.20

35 zaloge 1.00

40 zaloge 0.80

50 zaloge 0.60

60 zaloge 0.50

70 zaloge 0.40

80 zaloge 0.35

90 zaloge 0.30

100 zaloge 0.25

120 zaloge 0.20

140 zaloge 0.18

160 zaloge 0.16

180 zaloge 0.14

200 zaloge 0.12

220 zaloge 0.10

240 zaloge 0.08

260 zaloge 0.07

280 zaloge 0.06

300 zaloge 0.05

320 zaloge 0.04

340 zaloge 0.03

360 zaloge 0.02

OFFICIJELNA NAZIVANILA

S. N. P. J.

POJARNILO DRUŠTVOV IN ČLANOM SNPJ. IN SDPZ.

Včetno društvo je naročilo znake in broške, toda teh naročil nam je ne dajti ni mogoče izvršiti. Že neka česa nazaj smo pojasnili, da nam je zaloga pošla in da novih znakov tak pred konvencijo ni bilo umeščeno naročiti, ker se ni znalo, če bo združljena konvencija res spremeniti v smislu pravil SNPJ, tako se vas zainteresirana društva zedinjijo za novo imenitvijo.

Društvo SDPZ, ki se ne bodo udržala s sosednjim društvom S. N. P. J., bodo dobila nove sporedne številke jednotne, ince pa morejo spremeniti v smislu pravil S. N. P. J., ali pa obdržati stare.

Ob enem spiliram na člane, da so kolikor mogoče redno udeleževanje prihodnjih društvenih sej in sodelovanje za točno izvršitev združljivnega dela. Vsak član in članica naj stori svojo dolžnost v smislu navodil, da bodo mogel društveni odbor dajati gl. uradu točna pojasnila o zadovoljstvu, ki so potrebna v svrhu ureditve notranje dela.

Elias Novak, tajnik SDPZ.

Društva S. N. P. J. in društva S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela. In kakor kdo pride čas, da se bo združenje društev obih organizacij lahko dovedlo, bomo to uradno nasmehili, da tley pa moramo potreti, ker bi naredili preveč zmanjšaj.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Tretja trimesecna seja glavnega izvrševalnega odbora SNPJ, za leto 1921, se bo začela v ponedeljek dne 17. oktobra t. l. v glavnem stanu jednotne. Vsi člani toga odbora naj se je torej sognuto udeležiti.

Vincent Ošinkar, predst. SNPJ.

IZ GLAV. URADA S.D.P.Z. ZDRAŽENE S.S.N.P.J.

Z razpisom mesečnine zvezinskih društev za mesec novembra bodo razpolzani imeniki članov in članic, na katerih bodo obenem vprašanja, kateri člani in članice so tudi člani in članice SNPJ, to jasno da so člani obih združenih organizacij. Vsi člani se prosijo, da na znanju tajniku svojega društva, ali so člani tudi pri SNPJ, ali ne, in kdo so, naj navedejo certifikatno številko, pod katero so zavarovani pri SNPJ. Ravnikovo društvo in za koško posmrtnine in dnevne bolnišnice podpore.

Vsi člani in članice, ki so pri obih združenih organizacijah zavarovani za skupno vsoto, za katero ne bo imela združena organizacija obstoječega (aktivnega) razreda (obstoječi redni razred) bodo: 250, 600, 1000, 1500 in 2000 dollarjev smrtnina in 1 do 5 dollarjev dnevne bolnišnice podpore, bodo udeleni v izredne razrede. Da ne bodo preveč izrednih zavarovalnik, se pripomorec osim, katerih skupna posmrtnina bodo znakala vsoto izven določenih rednih zavarovalnikov, naj se odločijo znižati ali zvišati posmrtnino v najbližnji obstoječi zavarovalniški razred. Zavarovalniško more vsakdo znižati v katerikoli obstoječi razred brez združljive preiskave in more to storiti ob času, ko se bodo pričelo vplačevati po skupni festiviti (z dne 1. januarja 1922), v glavnem uradu pa naj bodo vsa znižanja zavarovalnina poročana najkasneje do 15. decembra t. l. Člani, ki so odločijo zavarovalnino zvišati more to storiti po 1. januarju 1922 in se morajo v svrhu zvišanja podprtih zdravniških preiskav. Da bodo mogoče vse člani, ki želijo zavarovalnino znižati v kakšen obstoječi razred, udeležiti v redni razred z dнем 1. januarja, je potrebno, da je to pravčasno naznano državljensku tajniku in po istem gl. uradu.

Pričelo vplačevati po skupni festiviti (z dne 1. januarja 1922), v glavnem uradu pa naj bodo vsa znižanja zavarovalnina poročana najkasneje do 15. decembra t. l. Člani, ki so odločijo zavarovalnino zvišati more to storiti po 1. januarju 1922 in se morajo v svrhu zvišanja podprtih zdravniških preiskav. Da bodo mogoče vse člani, ki želijo zavarovalnino znižati v kakšen obstoječi razred, udeležiti v redni razred z dнем 1. januarja, je potrebno, da je to pravčasno naznano državljensku tajniku in po istem gl. uradu.

Vsi člani in članice SDPZ naj izročijo svoje certifikate državljenskemu tajniku, kateri naj jih hraniti, dokler ne bo obveščen, kaj storiti z njimi. Člani in članice obih združenih organizacij pa naj oddajo oba certifikata, za katera bo izdelan le eden za skupno zavarovalnino.

Vsem društvtom SDPZ, ki se nahajajo v naseljih, kjer obstoji društvo SNPJ, priporočamo, da se medsebojno združijo. Vsa dru-

sava, ki se združijo, naj o tem počačojo v glavnem uradu, kakor hitro se na združljiv odločijo, da bodo mogoče v glavnem uradu vse potrebitno urediti za skupno poslovovanje z mesecem januarjem 1922.

Vsa združena društva bodo obrenila številko društva SNPJ, imo pa morejo spremeniti v smislu pravil SNPJ, ako se vas zainteresirana društva zedinjijo za novo imenitvijo.

Društvo SDPZ, ki se ne bodo udržala s sosednjim društvom S. N. P. J., bodo dobila nove sporedne številke jednotne, ince pa morejo spremeniti v smislu pravil S. N. P. J., ali pa obdržati stare.

Ob enem spiliram na člane, da so kolikor mogoče redno udeleževanje prihodnjih društvenih sej in sodelovanje za točno izvršitev združljivnega dela. Vsak član in članica naj stori svojo dolžnost v smislu navodil, da bodo mogel društveni odbor dajati gl. uradu točna pojasnila o zadovoljstvu, ki so potrebna v svrhu ureditve notranje dela.

Elias Novak, tajnik SDPZ.

Društva S. N. P. J. in društva S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Društvo S. N. P. J. in društvo S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Društvo S. N. P. J. in društvo S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Društvo S. N. P. J. in društvo S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Društvo S. N. P. J. in društvo S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Društvo S. N. P. J. in društvo S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Društvo S. N. P. J. in društvo S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Društvo S. N. P. J. in društvo S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Društvo S. N. P. J. in društvo S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Društvo S. N. P. J. in društvo S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Društvo S. N. P. J. in društvo S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Društvo S. N. P. J. in društvo S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Društvo S. N. P. J. in društvo S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Društvo S. N. P. J. in društvo S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Društvo S. N. P. J. in društvo S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Društvo S. N. P. J. in društvo S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Društvo S. N. P. J. in društvo S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Društvo S. N. P. J. in društvo S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Društvo S. N. P. J. in društvo S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za člane S. D. P. Z. Do tega časa bodo pripravljene vse potrebitne listine in bo pripravljeno vse drugo, kar je potrebno za pravilno izpeljavo združljivnega dela.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

Društvo S. N. P. J. in društvo S. D. P. Z., ki se želijo združiti, obveščamo, da se to sedaj že ne more zgoditi. Do konca tega leta poslujemo se po starih pravilih S. N. P. J. za člane S. N. P. J. in po starih pravilih S. D. P. Z. za

